

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Ivre Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De Præbendis. Consilium CCLXXVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98691](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98691)

resignationem, seu dimissionem dictae Ecclesiae iterum fuisse supplicatum, modo & forma in dicta signata supplicatione contentis. Quae proculdubio etiam videtur esse causa, cur reservatio pensionis, & nuda signatura sit expedita serius; hoc est non ante festum Paschae anni 1563. Ita quod antecedens promissio de solvendo post resignationem seu dimissionem fuerit juris impossibilitate impossibilis, ideoque non obligatoria, dependens a clausula, quae totam conventionem & promissionem regit & moderatur, si bene placitum sedis Apostolicae accesserit, in re, quae illicita de iure, & sic impossibilis est, non sequuto Pontificis beneplacito. Doct. in l. Non solum D. De actio. & oblig. & in §. Si impossibilis Institut. de inutilib. stipulat. Quinimo cum constet ex tenore ipsius supplicationis signatae illam esse exhibitam non sub nomine D. Ioannis Gubernatoris contrahentis, & paciscentis cum Domino Petro, sed D. Servatii, qui cum eodem D. Petro non contraxit, sibi imputare debet idem D. Servatius huius causae Actor, quod nullam mentionem fecerit promissionis solvendae etiam post resignationem, seu dimissionem; quasi scilicet ab ea recesserit & consensum pro parte D. Petri in huiusmodi reservationem praestitum ad illum casum non extenderit. Prout etiam sic intelligendo & accipiendo reservationem amplius quam quatuor annis post annum 1565. quo Reus hanc Ecclesiam dimisit, quoad Reum tacuit, nec adversus illum tamquam non destructantem dictam Ecclesiam, persequutionem alicuius solutionis fecit. Et quod magis est derelicto Reo D. Toussanum pro ijs annis persequutus est; ut satis constet ex citationibus & alijs ad hunc finem tendentibus actibus, quos Actor obiectione deficientis mandati a se avertere conatur; sed per instrumenta exhibita & testimonia testium, quos Reus produxit, satis probata sunt. Quamobrem finem tandem faciendo, sustinemus, officium Reverendi Domini Iudicis esse, ut secundum conclusionem pro parte Rei in hac causa propositam, sententiam dicat.

De Praebendis.

SYMMARIUM.

Pensionis remissio.

1. 4. *Clausula*, ab omni & quocumque ordinario & extraordinario onere liberum non includit casum insolitum.
2. *Insolita ab extraordinarijs an differant.*
3. *Etiam dictio implicat & extendit.*

CONSILIUM CCLXXVII.

EXCEPTIONES, quibus D. Eynodus Leonardus adversus petitionem D. Ioannis de Douveryn Impetrantis utitur in causa petita pensionis duodecim florenorum, reservatorum, super fructibus Canonatus & praebendae S. Jacobi Lovaniensis, juris soliditate non consistunt. Primum etenim non constat de tempore, quo medietas bonorum per Ecclesiasticos fuit Duci Brabantiae soluta; an hoc tempus inciderit Reo existente huius beneficii possessore, an eo tempore, pro quo petitur pensio: neque item

constat de quantitate reparationis Ecclesiae, ob quam secundo loco Reus solutionem pensionis diminuerit nititur. † Et ut de his ex actis liquido constaret, nihil fundatior esset Reus. Nam quod ad priorem exceptionem attinet, etiam si verum aliquatenus sit, quod clausula, *Ab omni & quocumque onere*, non includat casum insolitum & incognitum, Hier. Gigas de pens. q. 66. qualis est hic casus solvenda dimidia partis bonorum ex causa contributionis & exactionis laicalis; ut obligatus ad omnia onera alicuius rei, non intelligatur obligatus nisi ad onera ordinaria, minimeque ad extraordinaria & insolita, l. Rutilia vella & ibi Bart. De contrah. empt. l. Medico De auro & arg. legato, Angel. cons. 176. praemittendum est; est tamen alia juris ratio, cum ex verborum adiectione dictae clausulae vis intenditur: veluti cum (uti in proposita pensionis reservatione evenit) sic concepta est clausula, *Libera ab omni decima, subsidio, & alio quocumque ordinario & extraordinario onere*, quavis etiam Apostolica auctoritate impoſitu. † Similis enim & par potestatis est cum illa, *Ab omni & quocumque onere tam solito quam insolito &c.* qua adiecta Hieronymus Gigas (cujus auctoritate Reus nititur) aperte fatetur Pensionarium non teneri ad contributionem huiusmodi oneris insoliti, neque inde diminui pensionem: extraordinaria autem insolitis aequiparari, & velut synonyma hac in re pro iisdem haberi certum est. Extra ordinem enim fieri dicuntur, quae insolita sunt, & quae prospici ac praevideri non possunt, l. Sed & si §. si feria Ex quib. caus. maiores. Unde est, quod idem Gigas diversis locis parem vim tribuit verbo *extraordinario*, & verbo *insolito*, d. quae. 66. & cons. 8. *Requisitioni tuae in fine.*

Nec quicquam Reo suffragatur, quod de auctoritate Apostolica conjuncta sit mentio; quasi inde restringatur clausula tam effusis verbis concepta potestas; ut scilicet non comprehendat hunc casum, quo Principi laico onus dimidia partis bonorum praeratur: * nam Apostolicae auctoritatis mentio per intentionem, non per restrictionem adiecta est, addita dictione, *Etiam quae implicandi & extendendi potestatem habet*, Bart. in l. 1. in fine Si tut. vel cur. interven. Card. in Clem. 1. De test. & in Clem. Religiosus de procur. ut non tantum inferioris auctoritas, sed Pontificia seu Apostolica quoque hic includatur; quasi major sit dubitatio de Pontificia quam alterius cujuscumque inferioris. Deinde cum Impetrans, respondendo ad articulum, quo Reus allegat exactionem dimidia bonorum ad utilitatem Ducis Brabantiae, quod plane insolita & nulla providentia comprehensibilis esset, cum secularis seu laicus Princeps Clericis exactiones seu collectas indicare non possit, Auth. Item nulli C. De Episc. & clericis, confessus sit medietatem hanc solutam esse ex concessione & auctoritate Pontificia, cessante potestate & ampliatione adiectae dictionis *Etiam*, comprehensus dici deberet hic casus sub verbis Bullae reservatae pensionis, cum non constet ex actis sola laicali auctoritate hanc medietatis praestationem fuisse impetratam.

Par est ratio evadenda alterius exceptionis de facienda diminutione ob reparationem Ecclesiae: nam

fiat: nam etsi illa in generalibus simplicibusque terminis pensionario ad solidam exactionem pensionis contententi obesse interdum possit, *Gigas d. conf. 8. nu. 5.* hic tamen abrupta est dictæ de tractionis seu diminutionis aut remissionis potestas, per prætaxe generalis, & extensæ clausulæ adiectionem, *De quocumque ordinario & extraordinario onere*; uti in materia pensionis consulendo respondit dictus *Gigas, d. conf. 8. in fine.* Quamvis interim hoc quoque verum esse videatur, reparationes ejus tantum Ecclesiæ, super cujus fructibus reservata est pensio, in consideratione in hoc articulo faciendæ remissionis aut deductionis habendas esse, non etiam alterius, cujus fructus Ecclesiæ pensione onerata recipit; ut in proposito est Ecclesiæ de Oppersbachio, super qua hæc pensio reservata non est. Remotis ergo his, quæ petitioni impetrantis Reus objicit, reliquus est, ut Reus impetitionem impetrantis per omnia condemnetur.

De Præbendis.

S V M M A R I V M.

Pensio quando minuenda.

1. Pensio diminuitur fructibus quando diminuenda.
2. Fructus rei æstimantur ex illius mercede.
3. Remissio mercedis facienda ob sterilitatem.
4. Congrua portio præstatio onus est necessarium.
5. Fructus non intelliguntur nisi deductis oneribus.
6. Tributa & inductiones quis servet.
7. Subsidium charitativum, & cathedraticum an ad Pensionarium pertineant.
8. Procuratio in onus non pertinet ad Pensionarium.

CONSILIVM CCLXXVIII.

VERBA Bullæ clara & manifesta sunt, & ob id in propositis questionibus scrupulose inquirendum non est, an pensio fructuum, reddituum, & proventuum Personatus, de quo agitur, sub valore 156. florenorum sit expressa & appositæ gratiæ taxationis, an demonstrationis, ad eum finem, ut certo constitui possit, an diminutis fructibus, proventibus, ac redditibus prædictis infra taxam prædictam, pensio octodecim florenorum Capitulo Eychensi super iisdem fructibus, redditibus & proventibus reservata, diminui, seu illius remissio fieri debeat, vel non? ut debet, cum fructus, redditus & proventus sub certo valore exprimuntur taxationis gratiæ, non perinde cum pro demonstratione, unde solutio fieri debeat, apponuntur, ut docet Hieronymus Gigas, in tract. de pens. g. 62. Cum enim per dictæ Bullæ expressa verba cautum sit, quod si fructus, redditus & proventus dicti Personatus diminuantur, ipsa quoque prædicta pensio octodecim florenorum diminui debeat, iuxta ratam diminutionis hujusmodi fructuum; ea in parte dubitatio non habet, quin hæc diminutio sic proportionabiliter fieri debeat. Hoc igitur solū inquirendum, an propositæ diminutionis omnes causæ iustæ, & ejusdem potestatis sint, ad hoc, ut rectè dici possit, quod fructus, redditus, & proventus dicti Personatus sint citra datam prætaxe reservationis diminuti?

Et sanè quod ad primam diminutionis causam attinet, quæ ex temporis infelicitate, & calamitate, hoc est propter bella proponitur, quamvis ea

Coni. Wamcl. Tom I.

causa perpetua non sit, sed temporanea tantum, dubitatio tamen nulla est, quin inde dictorum fructuum diminutio constitui possit. * Cum enim id in fructu, & redditu decimarum sit, quod ex earum locatione percipitur, quod minor est mercedis, seu pensionis præstatio, minor quoque censeri debet fructuum & reddituum modus; quia merces seu pensio pro naturali rei fructu est, *l. prædiorum D. de usur. l. Fundi Trebatiani de usufructu legato.* * Quæ quidem diminutionis causa per se tam evidens est, ut ob illam quodcumque supervenientem conductori decimarum debet fieri remissio pensionis, saltem pro modo sterilitatis & damni inde contingentis in fructibus, *l. Ex conducto §. vs tempestatis, l. si merces §. vs maior D. Locati.* Sed, ut dictum est, hæc causa ut perpetua non est, ita quoque perpetuam diminutionis occasionem non tribuit. Durante igitur diminutionis causa, durabit ipsa hæc diminutio, & non diutius.

Eadem causa est diminutionis fructuum, quæ contingit ex grandine, & tempestate, ob quam similiter conductori pensio remitti vel diminui debet, sicutem pro tempore hujusmodi adversi casus, *l. Ex conducto §. vs tempestatis.*

Quæ tertio loco proponitur diminutionis causa ex necessitate præstandæ maioris competentis, seu congruæ portio Personatus, seu Vicario perpetuo Ecclesiæ dicti Personatus, evidentem diminutionis rationem habet, ut scilicet tantò minùs censetur esse in fructibus, redditibus, & proventibus dicti Personatus, quanto plus ex illis est præstandum dicto Pastori; quia congruæ portio Personatus, est decimarum, aliorumque Ecclesiæ voborum, reddituum, fructuum & proventuum onus protus necessarium, illis omnino inhærens, *l. Sicut de supplen. negl. prælat. c. Avaritia de monachis c. in Lateranensi de præben.* * fructus enim rei cujusque non intelliguntur nisi deductis non tantum impensis, quæ in colligendis fructibus fiunt, *l. Divortio §. impendial. Fructus soluto matrum.* verum etiam quibuscumque oneribus ordinariis, *l. Non amplius de leg. 1. Bald. in l. coheredibus c. Fam. eius. Felin. in c. Ad aures nu. 24 de re script. Decius conf. 156. statutum nu. 2.* Onus autem rei est, quicquid ob eam præstari debet, *l. Haftenus vers. quantam & alia onera D. de usufructu.*

Quod quarto loco proponitur de subsidio Imperij in bellum Turcicum, quod frequenter indicit, & recurrere solet, cum ad onus ipsarum prædictarum decimarum pertineat, & ob illas & pro modo illarum præstetur, si illud sit ordinarium & perpetuum, si extra ordinarium & temporarium, ad dictam diminutionem omnino pertinet. * Is enim debet temporarias fundi, aut rei alterius indicationes sustinere, ad quem fructus rei pertinent, *l. Quæro D. de usufructu leg. d. l. Haftenus, l. si pendentes §. si quid cloacarum de usufructu, cum sint hæc fructuum onera, l. Neg. si pensum de impens. in re dos factis gloss. in d. l. Quæro in v. pertinet; ideoque in ipsis fructibus esse non censetur, quod eo nomine à possessore præstandum est. Vique adeo ut à dicto Capitulo pro portione dictæ pensionis octodecim florenorum hujusmodi tributum seu onus peti possit, & quod Facultas Theologica (cui hic Personatus incorporatus,*

A a a

& unj-